

УДК 343

О. Busol

THEORY OF BROKEN WINDOWS AS A NEW WAY OF CRIME PREVENTION FOR THE PATROL POLICE

О.Ю. Бусол

*доктор юридичних наук, старший науковий співробітник,
професор кафедри кримінального права,
кримінології, цивільного та господарського права
ВНЗ «Національна академія управління»,
м. Київ*

ТЕОРІЯ РОЗБИТИХ ВІКОН ЯК НОВИЙ ШЛЯХ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗЛОЧИННОСТІ ПАТРУЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ

Постановка проблеми. Створення нової патрульної служби згідно із Законом України «Про національну поліцію» [1] свідчить про принципово нові підходи у роботі та визначає роль патрульної служби. Німецькі соціологи спостерігають тенденцію до часткової реприватизації громадської безпеки [2]. Проте в Україні правоохоронними органами зараз робиться акцент саме на ролі патрульної поліції у профілактиці злочинності. У складі поліції, окрім патрульної поліції, функціонують також кримінальна поліція, органи досудового розслідування, поліція охорони, спеціальна поліція, поліція особливого призначення. Разом з тим теорія розбитих вікон (ТРВ), яка була спрямована на подолання так званої вуличної злочинності, ідеально підходить саме до патрульної служби.

Теорія розбитих вікон була розроблена в 1982 р. американськими вченими Д.К. Вілсоном і Дж. Келлінгом. Типовий приклад дії ТРВ, які наводили її автори: «Якщо у будинку розбите тільки одне віконне скло, і ніхто його не замінює, то через певний час в цьому будинку не залишиться жодного цілого вікна». Дія теорії розповсюджується на всі сторони суспільного життя — кожна людина спостерігала її неодноразово у своєму житті, навіть не будучи ознайомленою з існуванням такої теорії. Люди підсвідомо знають про закономірності, які пояснює ТРВ, проте оформили її в межах теорії вперше зазначені вище вчені. Назву теорії було обрано, зважаючи на найбільш поширені у 80-х

роках ХХ ст. правопорушення в США, — биття вікон. В Україні характерними сьогодні є зовсім інші кримінальні та адміністративні правопорушення, яким запобігають патрульні поліцейські.

Зміст даної теорії полягає в тому, що девіантна (делінквентна) чи асоціальна (антисоціальна) поведінка може розповсюджуватися як соціальна епідемія із наростаючою швидкістю снігової лавини — розбите вікно на вулиці або перекинута урна зі сміттям є провокуючим фактором для подальших девіантних дій [4, с. 488]. Ця теорія була використана при проведенні реформ поліції в США у той час, коли Нью-Йорк характеризувався дуже складною криміногенною обстановкою. У місті відбувалося більш 1500 тяжких злочинів щодня (6—7 вбивств на добу).

Аналіз останніх публікацій і досліджень. Теоретичні та практичні проблеми протидії так званої «вуличної злочинності» та охорони громадського порядку висвітлювали О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, К. Вілсон, В.В. Голина, І.П. Голосниченко, Ю.О. Загуменна, В.О. Заросило, Р.А. Калужний, Д. Келлінг, М.Г. Колодяжний, М.М. Чаплик та інші. Вітчизняними вченими цій проблемі приділено недостатньо уваги. Зарубіжні розробки проводилися доволі активно у США, Нідерландах, Німеччині, Росії.

Мета статті: визначити можливість та шляхи профілактики злочинності патрульними службами МВС України на основі застосування теорії розбитих вікон, яку слід використовувати насамперед через слабку дію превентивного впливу класичного кримінального права, що підтверджують вчені у своїх дослідженнях.

Основні результати дослідження. Ефективність теорії розбитих вікон підтверджена Р. Джуліані — мером Нью-Йорка (1994 р.) і комісаром нью-йоркської поліції В. Браттоном, які провели ряд заходів щодо протидії дрібним порушенням: малюванню графіті, безквитковому проїзду в метро, жебрацтву, бійкам гумовими кийками тощо. У випадку з графіті порушникам було дозволено впродовж кількох діб розфарбовувати вагони, але з депо такі вагони було дозволено випускати лише після того, як їх очистять від графіті та знову пофарбують. У результаті порушники усвідомили, що марно витрачають час і такі їхні дії припинилися. Для запобігання такому порушенню як безквитковий проїзд у метрополітен було дислоковано одягнених у цивільне поліцейських, які арештовували осіб, що перестрибували через турнікети. При обшуках у порушників часто знаходили незаконну зброю та наркотики. Завдяки таким заходам згодом метрополітен став безпечним місцем для громадян — рівень злочинів у метро знизився на 75%. Політика нульової терпимості до правопорушень, яка полягала у негайному припиненні навіть такого дрібного порушення, як папірець, кинутий мимо сміттевої урни, за два роки призвела до скорочення рівня вже тяжких злочинів більш ніж на третину, а вбивств — на половину. У результаті такої політики мера і місцевого комісара поліції, яка піддавалася тоді різкій критиці з боку різних державних органів, наприкінці 1990-х років Нью-Йорк став одним із найбезпечніших мегаполісів США.

Ефективність теорії «розбитих вікон» підтверджена впровадженням її положень також і в інших багатьох штатах Америки, тому повернула увагу

увагу як з боку теоретиків, так і практиків різних держав. Соціологи Гронінгенського університету (Нідерланди) експериментально довели [4], що люди частіше порушують загальноприйняті норми поведінки, коли бачать, що інші навколо поступають аналогічно. При цьому почуття безкарності провокує до вчинення більш небезпечних злочинів. М. Гладуелл у книзі «Переломний момент» [5] зазначає, що людина порушує закон не тільки через генетичну природу або неналежне виховання — величезний вплив на неї робить те, що людина бачить навколо. Явні ознаки безладу завдяки ланцюговій реакції призводять до перетворення міста на звалище сміття.

У 2010 р. в журналі Міжнародної асоціації начальників поліції «Police Chief» (м. Александрія, штат Вірджинія, США) опубліковано наукову статтю «Запобігання злочинності шляхом облаштування: 40 років потому». Головною ідеєю статті є стратегії (принципи), що сформульовані авторами відповідно до положень теорії «розбитих вікон», організація й забезпечення яких окремими громадянами чи владою міста дасть змогу суттєво скоротити випадки майнових і корисливих злочинів: 1) наявність можливості вільного природного спостереження, якому не заважають зайві споруди, будинки, технічні конструкції на конкретній місцевості. Це сприятиме адекватній оцінці громадянами та поліцейськими обстановки на вулиці, парку чи магазині, а також заважатиме зникненню злочинців з місця вчинення злочину; 2) організація територіального укріплення, тобто фізичного дизайну: висадження певним чином квітів біля будинку, укладення тротуарної плитки тощо для підкреслення індивідуальності (приватності) об'єкта нерухомості з метою посилення у його власників почуття підконтрольності території, а у злочинців — відчуття ризику та небезпеки у разі посягання на нього; 3) створення контролю доступу до майна шляхом чіткого окреслення меж території будинку, його пішохідних доріжок, напрямків до входу та виходу та ін. При цьому слід уникати ефекту «фортеці», тобто наявності великої кількості замків, масивних решіток на вікнах, які можуть свідчити про побоювання власників будинків перед злочинцями та, навпаки, спонукати останніх до злочинних посягань; 4) стратегія теорії «розбитих вікон» спрямована на залучення молоді, громадськості щодо усунення так званих мертвих зон, пустирів, закинутих споруд. Для цього необхідно розташувати на них об'єкти розваг, дитячі майданчики, що зробить їх більш людними та заважатиме вчиненню різних протиправних дій [6–7]. На зв'язок безладу та злочину вказують і психологи. Ф. Зімбардо у Стенфорді в 1969 р. експериментально довів ТРВ. Також Е. Феррі було сформульовано закон злочинної насиченості суспільства, який вказує на існування зв'язку між злочинністю та умовами, в яких вчиняються злочини: «Подібно тому, як певна кількість даної речовини розчиняється тільки в певній кількості води при певній температурі, точно так само певне число злочинів може бути вчинено тільки в певному суспільному середовищі й за певних фізичних індивідуальних умов» [8, с. 347].

Сінгапурська стратегія протидії корупції підтвердила наявність взаємозв'язку між рівнем безпеки, з одного боку, і архітектурним оформленням простору і містобудівельною політикою — з іншого. Прикладом успішного впливу на антизлочинну свідомість громадян у Сінгапурі є застосування урядом

принципу «все мусить бути найкращим», який був зведений у ранг державно-пріоритету. Так, одним із перших кроків Прем'єр-міністра Сінгапуру Лі Куан Ю, з метою залучення інвесторів, було прийняття програми «Чисте місто». Уряд Сінгапуру, за нестачі коштів на створення повної інфраструктури, використав найдешевший ресурс — інтелектуальні зусилля. Наприклад, просте озеленення міста. Вважається, що це формує позитивне ставлення в іноземців, довіру до держави і мотивує жителів. Отже, тепер кожен сінгапурець упевнений, що його місто — найкраще в світі, а жити та працювати у ньому надзвичайно приємно, тому є стримуючим фактором від еміграції жителів за кордон і від вчинення злочинів в своїй державі. Наступний приклад — державна компанія «Сінгапурські авіалінії», яка створила в аеропорту психологічно комфортну атмосферу — відмовилася від практики обшуків осіб та багажу, працює новітня охоронна система, все упорядковано, обладнано сучасною технікою [9, с. 301]. Ці заходи можна практично порівняти із застосуванням теорії ТРВ, яка працює на рівні психології кожного окремого громадянина. Однак зміни в організації простору ефективні лише в тому випадку, якщо всі ці заходи підтримуються менеджментом міського кварталу, забезпечують повсюдне залучення жителів і передбачають колективну відповідальність за стан житлового середовища [10].

Вище наведені експерименти в США і Нідерландах не можна вважати коректними з наукової точки зору, тому що в основу їх аналізу було покладено кореляції між чистотою вулиць і рівнем злочинності в різних містах. Проте така кореляція не враховує причинно-наслідкові зв'язки між явищами, які вивчалися. А. І. Долгова зазначає, що програмування боротьби зі злочинністю ґрунтується лише на аналізі її проявів. Важливо передусім виявити, чому люди вчиняють злочини, кому це вигідно. Тому між етапом пізнання, оцінювання злочинності й етапом організації протидії їй обов'язковим є етап виявлення причинності злочинності [11]. Отже, такі чинники, як чистота і злочинність можуть визначатися ще якимось третім, четвертим тощо факторами, які не було враховано. До того ж чистота вулиць може бути не причиною, а логічним наслідком низького рівня злочинності. Для підтримання міста у бездоганному стані необхідний ще й певний менталітет. Так, розробники та послідовники теорії ТРВ зазначають, що існують різні міські території, і є райони, мешканці яких більше схильні до поведінки, яка стимулює розруху. Проте така зворотна кореляція експериментаторами не вивчалася.

У ФРН основна критика ТРВ будується навколо тези про те, що подібна політика забезпечення безпеки та профілактики злочинів замість вирішення реальних соціальних проблем лише сприяє криміналізації окремих ділянок міського простору. «Регулювання злочинності в просторі та часі», — зазначає Б. Беліна [12], говорить про те, що головною метою усіх підходів, покликаних припинити безлад у суспільних місцях, є лише запобігання концентрації та закріплення так званих маргінальних груп на певній території. Іншими словами, основне завдання полягає у підтриманні чистоти представницьких ділянок міського простору. При цьому не враховується, що, наприклад, жебрацтво саме по собі не є формою прояву ні безладу, ні злочинної поведінки, а лише виразом

крайнього зубожіння та нужди [13]. Загуменна Ю.О. доречно зауважує, що функції патрульних нарядів не повинні обмежуватися охороною правопорядку лише на вулицях і в інших громадських місцях, а мають розповсюджуватись і на житловий сектор [14, с. 315].

Деякі вчені зазначають, що використання на практиці підходів на кшталт теорії розбитих вікон або захищеного простору, яке полягає у вибіркового контролю поліцією міських кварталів, заборони перебування, відеонагляді тощо, є проявом тенденції до абстрагування сучасної політики протидії злочинності від соціальних причин кримінальних проблем у містах. Для поліції подібна практика абстрагування є продуктивною тому, що дає змогу зменшити витрати та спростити контроль за поведінкою значної частини міського населення. Однак, на думку німецьких вчених, мова у даному випадку йде про виключення певних соціальних груп із репрезентативного міського простору. Така політика отримала назву «управління соціальним виключенням» [10]. Особливу роль у мінімізації злочинності відіграє також освіта та виховання громадян, що спрямовані на формування в них впевненості в майбутньому. Наприклад, у Сінгапурі до служби у збройних силах призивалися найрозумніші студенти за 8-річним контрактом. За цей період вони навчалися 2—3 рази за кордоном. Спочатку це було спеціальне навчання на військового фахівця, потім — штабне та командне навчання в Сполучених Штатах або Великій Британії, а після того — курси ділового (МВА) або державного (МРА) адміністрування в Гарварді чи Стенфорді. Таким чином було сформовано еліту, яка ввібрала в себе найкращі світові знання, військову дисципліну і працювала на державу. Зараз практично кожен мешканець Сінгапуру вільно володіє англійською. А це дало суттєвий стрибок у міжнародному бізнесі та підвищило конкурентоспроможність Сінгапуру у світі [9, с. 301].

Тут корисно урахувати, що німецькі соціологи, наприклад, В. Штеффен, пропонують розрізнити тісну роботу з громадянами та громадськістю, яку проводить поліція Німеччини, від реалізації політики нульової толерантності в Нью-Йорку (США). Якщо політика нульової толерантності покликана здійснювати безпосередню протидію інтенсивності вчинюваних злочинів, то концепція громадського контролю за дотриманням правил поведінки (або тісної роботи поліції з громадянами) спрямована насамперед на підвищення почуття безпеки в населення та на забезпечення безперервної участі громадян у подоланні соціальних проблем, які, у свою чергу, можуть сприяти зростанню злочинності та почуття невпевненості. Однак профілактика злочинності на комуніальному рівні неможлива без постійної участі поліцейських підрозділів. Поліція є двигуном цього процесу, але участь в ньому інших державних органів влади і звичайних громадян є обов'язковою [15].

Можна звійсно говорити, що треба активно застосовувати ТРВ, розроблену й опробовану в США, і в Україні, проте очевидно, що умовою такого застосування є всебічний аналіз причин злочинності в Україні. Більше того, як слушно зазначає О. М. Костенко, «кримінологія, щоб забезпечити безпеку людей від злочинності (кримінологічну безпеку), має досліджувати не лише причини того, чому люди вчиняють злочини, а й причини того, чому люди не

вчиняють злочини» [16, с. 180]. Більше того, В. Голіна зазначає, що без конкретизації того, проти чого повинна бути спрямована запобіжна діяльність, не має сенсу досліджувати останню. Висловлювання вчених на кшталт того, що об'єктами протидії злочинності є причини й умови, причинні комплекси, блоки, суспільні відносини у сфері запобігання злочинності, детермінанти тощо, як теоретичні уявлення є правильними, однак практично вони є марними. Громадськість цього не зрозуміє. Тому потрібна конкретика об'єкта, так би мовити, запобіжна інженерія, яка передбачає визначення об'єктів, їх параметрів, сили інформаційного впливу на свідомість і поведінку людей, розробку відповідних засобів активного запобіжного діяння, визначення ресурсного забезпечення та встановлення критеріїв оцінки ефективності [17, с. 77].

Інтерес до профілактики злочинності у містах викликаний тим, що зросла кількість злочинів у європейських державах у зв'язку з притоком мігрантів, а в Україні — у зв'язку з складною криміногенною обстановкою, викликаною проведенням АТО на Донбасі з усіма негативними наслідками, що випливають з такого стану. При цьому офіційна статистика, на думку українських вчених, не відображає реального стану злочинності. Профілактика злочинності шляхом теорії розбитих вікон дасть змогу громадянам брати участь та частину відповідальності за запобігання вчиненню злочинів, і зробить адекватними, у зв'язку з несприятливою економічною ситуацією в Україні, вимоги її громадян до влади щодо зменшення високого рівня злочинності шляхом інвестицій у соціальну сферу, а також через адаптаційні програми роботи з мігрантами.

Висновки. Для адаптації до українських реалій ТРВ має пройти всебічну емпіричну та багаторівневу статистичну перевірку своєї ефективності саме в Україні. Для визначення можливості та шляхів профілактики злочинності патрульною поліцією в Україні на основі застосування теорії розбитих вікон необхідний підхід, який включає в себе емпіричний аналіз усіх існуючих теорій, гіпотез і підходів до профілактики злочинності, зокрема вивчення дії ТРВ у різних регіонах, порівняння її дієвості з ефективністю інших методів протидії злочинності; даних офіційної статистики правоохоронних органів. Додатковими вихідними даними є аналіз з камер відеоспостереження у різних районах і містах України; опитування затриманих порушників і потерпілих; опитування громадян для з'ясування їх думки щодо рівня та причин злочинності, та на основі цього — комплексний науковий аналіз зазначених складових для вироблення тактики протидії злочинності патрульною поліцією в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національну поліцію : Закон України // Відомості Верховної Ради. — 2015. — № 40—41. — Ст. 379.
2. Kury H. Präventionskonzepte / H. Kury // Auf der Suche nach neuer Sicherheit: Fakten, Theorien und Folgen. Wiesbaden: VS Verl. für Sozialwiss. — 2008. — P. 21—48.
3. Чаплик М.М. Географічні особливості української злочинності: соціологічний аналіз / М.М. Чаплик // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління : зб. наук. пр. ДонДУУ, Том XV. Серія «Спеціальні та галузеві соціології». — 2014. — Т. 15. — Вип. 281. — С. 487—496.

4. The Spreading of Disorder — Keizer et al. 322 (5908): 1681 // Science. — Mode of access : <http://science.sciencemag.org/content/322/5908/1681>. — Title from the screen.
5. *Malcolm Gladwell*. The Tipping Point: How Little Things Can Make a Big difference. — Little, Brown and Company, 2000. — 288 с.
6. *Book E*. Crime Prevention through Environmental Design: CPTED 40 Years Later / E. Book R. Schneider // Police Chief. — 2010. — January.
7. *Колодяжний М.Г.* Участь громадськості у програмах запобігання злочинності в США / М.Г. Колодяжний // Теорія і практика правознавства : електрон. наук. фах. вид. Нац. ун-ту «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого», Харків. — 2013. — Вип. 1. — Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_1_30.
8. *Ферри Э.* Уголовная социология / Э. Ферри. — СПб., 1910. — Ч. 1. — 454 с.
9. *Бусол О.Ю.* Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Бусол Олена Юріївна. — К., 2015. — 479 с.
10. *Глухова А.А.* Социология права: феномен разрухи // А.А. Глухова, А.А. Иудин, Д.А. Шпилев // Актуальные проблемы экономики и права. — 2016. — № 1. С. 170—179.
11. *Аванесов Г.А.* Криминология / Г.А. Аванесов. — М. : Академия МВД СРСР, 1984. — 500 с.
12. *Belina B.* Räumliche Strategien kommunaler Kriminalpolitik in Ideologie und Praxis // Diskurs — Stadt — Kriminalität: städtische (Un-)Sicherheiten aus der Perspektive von Stadtforschung und Kritischer Kriminalgeographie, Bielefeld : transcript Verl. — 2005. — P. 137—166.
13. *Häfele J.* «Incivilities», Kriminalität und Kriminalpolitik: aktuelle Tendenzen und Forschungsergebnisse / J. Häfele // Neue Kriminalpolitik: Forum für Praxis, Recht und Kriminalwissenschaften. Jg. 18. — 2006. — Н. 3. P. 104—109.
14. *Загуменна Ю.О.* Громадський порядок як складова діяльності поліції // Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. — Харків, ХНУВС, 2015. — С. 313—315.
15. *Steffen W.* Bürgernahe und gemeinwesenorientierte Polizeiarbeit in Deutschland / W. Steffen // Criminal justice in the United States and Germany: history, modernization and reform. — 2006. — P. 117—128.
16. *Костенко О.М.* Культура і закон у протидії злу / О.М. Костенко. — К. : Атіка, 2008. — 352 с.
17. *Голіна В.В.* Об'єкт громадського запобіжного впливу у сфері протидії злочинності / В. В. Голіна // Питання боротьби зі злочинністю. — 2015. — Вип. 29. — С. 65—77.

REFERENCES

1. Pro Natsionalnu politsiiu : Zakon Ukrainy // Vidomosti Verkhovnoi Rady. — 2015. — № 40—41. — St. 379.
2. *Kury H.* Präventionskonzepte / H. Kury // Auf der Suche nach neuer Sicherheit: Fakten, Theorien und Folgen. Wiesbaden: VS Verl. für Sozialwiss. — 2008. — P. 21—48.
3. *Chaplyk M.M.* Неографічні особливості української злочинності: соціологічний аналіз / М.М. Чаплік // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління : зб. наук. пр. ДонДУУ, Том XV. Серія «Спеціальні та галузеві соціології». — 2014. — Т. 15. — Вип. 281. — С. 487—496.
4. The Spreading of Disorder — Keizer et al. 322 (5908): 1681 // Science. — Mode of access : <http://science.sciencemag.org/content/322/5908/1681>. — Title from the screen.

5. *Malcolm Gladwell*. The Tipping Point: How Little Things Can Make a Big difference. — Little, Brown and Company, 2000. — 288 с.

6. *Book E*. Crime Prevention through Environmental Design: CPTED 40 Years Later / E. Book R. Schneider // Police Chief. — 2010. — January.

7. *Kolodiazhnyi M.H.* Uchast hromadskosti u prohramakh zapobihannia zlochynnosti v SSHA / M.H. Kolodiazhnyi // Teoriia i praktyka pravoznavstva : elektron. nauk. fakh. vyd. Nats. un-tu «Yuryd. akad. Ukrainy im. Ya. Mudroho», Kharkiv. — 2013. — Vyp. 1. — Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_1_30.

8. *Ferri Je.* Ugolovnaia sociologija / Je. Ferri. — SPb., 1910. — Ch. 1. — 454 s.

9. *Busol O.Yu.* Protydiia koruptsiinii zlochynnosti v Ukraini u konteksti suchasnoi antykoruptsiinii stratehii : dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.08 / Busol Olena Yuriivna. — K., 2015. — 479 s.

10. *Gluhova A.A.* Sociologija prava: fenomen razruhi // A.A. Gluhova, A. A. Iudin, D.A. Shpilev // Aktual'nye problemy jekonomiki i prava. — 2016. — № 1. — S. 170–179.

11. *Avanesov G.A.* Kriminologija / G.A. Avanesov. — M. : Akademiya MVD SRSR, 1984. — 500 s.

12. *Belina B.* Räumliche Strategien kommunaler Kriminalpolitik in Ideologie und Praxis // Diskurs — Stadt — Kriminalität: städtische (Un-)Sicherheiten aus der Perspektive von Stadtforschung und Kritischer Kriminalgeographie, Bielefeld: transcript Verl. — 2005. — P. 137–166.

13. *Häfele J.* «Incivilities», Kriminalität und Kriminalpolitik: aktuelle Tendenzen und Forschungsergebnisse / J. Häfele // Neue Kriminalpolitik: Forum für Praxis, Recht und Kriminalwissenschaften. Jg. 18. — 2006. — H. 3. — P. 104–109.

14. *Zahumenna Yu.O.* Hromadskiy poriadok yak skladova diialnosti politsii // Suchasni problemy pravovoho, ekonomichnoho ta sotsialnoho rozvytku derzhavy : materialy IV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. — Kharkiv, KhNUVS, 2015. — S. 313–315.

15. *Steffen W.* Bürgernahe und gemeinwesenorientierte Polizeiarbeit in Deutschland / W. Steffen // Criminal justice in the United States and Germany: history, modernization and reform. — 2006. — P. 117–128.

16. *Kostenko O.M.* Kultura i zakon u protydii zlu / O.M. Kostenko. — K. : Atika, 2008. — 352 s.

17. *Holina V.V.* Obiekt hromadskoho zapobizhnoho vplyvu u sferi protydii zlochynnosti / V.V. Holina // Pytannia borotby zi zlochynnistiu. — 2015. — Vyp. 29. — S. 65–77.

Бусол О.Ю. Теорія розбитих вікон як новий шлях до профілактики злочинності патрульною поліцією

У статті розглянуто можливість та шляхи профілактики злочинності патрульними службами МВС України на основі застосування теорії розбитих вікон, яку, на думку автора, слід використовувати насамперед через слабку дію превентивного впливу класичного кримінального права. Розглянуто досвід реформування поліції із застосуванням ТРВ Сполучених Штатів Америки, розробки німецьких, канадських і нідерландських вчених з цієї проблеми, а також сингапурську стратегію впливу на антизлочинну свідомість громадян. Зроблено висновок, що для визначення можливості застосування й адаптації теорії розбитих вікон до українських реалій ТРВ має пройти всебічну емпіричну та багаторівневу статистичну перевірку своєї ефективності саме в Україні.

Ключові слова: теорія розбитих вікон, патрульна поліція, профілактика злочинності, запобігання злочинності, громадський порядок.

Бусол А.Ю. Теория разбитых окон как новый путь профилактики преступности патрульной полицией

В статье рассмотрена возможность и пути профилактики преступности патрульными службами МВД Украины на основе применения теории разбитых окон, которую, по мнению автора, следует использовать из-за недостаточной эффективности мер превентивного классического уголовного права. Рассмотрен опыт реформирования полиции с применением ТРО в Соединенных Штатах Америки, разработки немецких, канадских и нидерландских ученых по этой проблеме, а также сингапурская стратегия влияния на антипреступное сознание граждан. Сделан вывод, что для определения возможности применения и адаптации теории разбитых окон к украинским реалиям ТРО должна пройти всестороннюю эмпирическую и многоуровневую статистическую проверку своей эффективности именно в Украине.

Ключевые слова: теория разбитых окон, патрульная полиция, профилактика преступности, предотвращения преступности, общественный порядок.

Busol O. Theory of Broken Windows as a New Way of Crime Prevention for the Patrol Police

In the article, possibility, and ways of crime prevention for patrol forces of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine on the basis of the application of a theory of broken windows (TBW) are considered. The author proves the grounds for use of the mentioned theory with respect to the insufficient effectiveness of the preventive measures of the classical criminal law. The experience of reformation of police forces with the use of TBW in the United States of America is considered. Studies of the German, Canadian, and Netherlands scientists on this issue, as well as Singaporean strategy of influence on the anticriminal consciousness of citizens, are researched. It is concluded, that for determination of the possibility of application and adaptation of the theory of broken windows to Ukrainian realities, TBW must pass all-round empiric and multilevel statistical verification of the efficiency exactly in Ukraine.

Keywords: Theory of Broken Windows; Patrol Police; Crime Prevention; Public Order

Стаття надійшла до редакції 28.03.2017.